

Tit pe paper pinim ke Páu mondo

Kere y rapa'ũ pe Tit ke Páu mupyta. A'ep Jesu kotyhar ta rehe Tit usak usak katu ta. Tupã je'êha ke a'e mu'e ta ngã pe tĩ. Myja Jesu kotyhar tama'e kapitã ta katu ta ixo my? Ame'ẽ rehe har Páu mujekwa tar katu ipe tĩ. Tit ke a'e muhury tar katu tĩ. A'erehe kome'ẽ paper pinim ke Tit pe a'e mondo.

Tit pe paper pinim ke Páu mondo

¹⁻⁴Tit! Ko nde pe paper pinim ihẽ amondo axo. Ihẽ Páu. Tupãma'e miasu ke ihẽ. Jesu Kirisutu mondo ame'ẽ ke ihẽ tĩ. Ihẽ pe Tupã pandu:

—Ihẽ kotyhar ke nde. Ihẽ asak katu ame'ẽ ta ke emu'e katu eho. Aja rahã ihẽ rehe tapijar te'e we a'eta jurujar katu ta. A'eta pe jetehar te ke emujekwa tĩ. Ihẽ rehe ihẽ kotyhar ta py'a ke a'eta moĩ moĩ rahã, jetehar te ke a'eta ukwa katu. Ame'ẽ ke emujekwa ngã pe — aja ihẽ pe pandu.

Jetehar te ke jakwa katu. A'erehe jande ruhãha angaha ke rehe jaharõ jaxo. Ame'ẽ rehe har Tupã pandu katu. Kome'ẽ ywy keruhũ nixói te rahã, a'e pandu katu. Te'e ym a'e. Tupã putar rahã, myrandu ke a'e muwyr. Ame'ẽ namõ uhãha rehe har ngã pe a'e mujekwa. “Ame'ẽ myrandu ke nde pe ihẽ amujekwa. Ame'ẽ ke epandu pandu eho ngã pe. A'erehe nde ke ihẽ amondo” aja Tupã pandu ihẽ pe. A'erehe ame'ẽ myrandu ke ihẽ apandu pandu aho. Tupã riki jande muhãha.

Tit! Ihẽ aja Jesu rehe nde erejurujar katu tĩ. A'erehe ihẽ ra'yr aja nde.

Tupã riki jande pái keruhũ. Jesu Kirisutu riki jande muhãha. Mã peja nde rehe a'eta ipy'a katu te hũ. Mã peja nde py'a ke a'eta muhury katu tĩ.

*Myja me'*ě Jesu kotyhar tama'e kapitã katu my

⁵ Kere y rapa'ũ pe jande jaxo rahã, Jesu kotyhar tama'e kapitã ta ke jamu'am ym we rĩ. A'erehe a'ep nde ke ihẽ amupyta. Apo kapitã ta ke emu'am katu. Ok ta pame katu te emu'am. Ihẽ apandu ame'ě ke ekwa ekwa katu exo. ⁶ Kuja kapitã ke emu'am. Ma'e ka'u te'eha ma'eha nixói ipe, aja amõ ta ukwa ehe har. Hakehar peteihar namõ jõ ixo rahã, katu tiki tĩ. Jesu rehe upa ta'yr ta jurujar katu ame'ě ke tĩ. Tajyr ta aja tĩ. Jesu rehe jurujar katu tĩ. Ipái rehe ame'ě ta hendu katu rahã, katu tiki tĩ. Imãi rehe aja tĩ. Hendu katu ehe tĩ. Ma'e ka'u te'eha ke ame'ě ta ma'ema'e ym, aja amõ ta ukwa rahã, katu tiki. (Aja me'ě sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar tama'e kapitã, aja emu'am.)

⁷ Jesu kotyhar tama'e kapitã riki. Ame'ě tama'e usakiha ke a'e. A'erehe ehe har katu ym amõ ta pandu ym rahã, katu tiki. A'e jõ sawa'e katu te ame'ě ke aja ukwa ym rahã, katu tiki tĩ. Pahar ipy'a pihun ym rahã, katu tiki tĩ. Kawĩ ngi ka'u ym rahã, katu tiki tĩ. Pahar jumai ym rahã, katu tiki tĩ. Tamatarer rehe jõ ipy'a moĩ moĩ ym rahã, katu tiki tĩ. ⁸ Pe, hok pe uhyk, ame'ě ta ke muxe katu rahã, katu tiki tĩ. Katu ame'ě ke putar rahã, katu tiki tĩ. Upa ma'ema'e, ame'ě ke ukwa katuha namõ ma'ema'e rahã, katu tiki tĩ. Amõ ta pe katu ame'ě ke ma'ema'e rahã, katu tiki tĩ. Tupã rehe ipy'a moĩ moĩ katu rahã, katu tiki tĩ. Ma'e ka'u te'eha ke a'e ma'e tate rahã, muputu'u ingi. (Aja rahã, ma'e ym ta.) Aja rahã, katu tiki tĩ. ⁹ Je'ěha jete har te ke jamu'e ngã pe. Ame'ě ke ipy'a pe kapitã mupyta katu rahã, katu tiki tĩ. Aja rahã, panduha jete har namõ amõ ta ke a'e muhury katu ta. Aja Tupã rehe har ngã pe mujekwa katu ta. Pe, amõ koty mu'e ame'ě ta pe pandu: “Mã peja ym” aja pandu. Aja rahã, jete har te ke a'e mu'e ta. (Aja me'ě sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar tama'e kapitã, aja

emu'am.)

Muka'u te'e ame'ẽ ta pe: “Mã peja pemu'e ym” aja epandu

¹⁰ Tit! Ehendu katurahã! Jesu kotyhar tama'e kapitã ta rehe hendu ym ame'ẽ ta heta ixo. Jesu kotyhar ta ke a'eta. Pe, a'eta mu'e we rĩ:

—Moise je'ẽha rehe pehendu katu! — aja a'eta mu'e naĩ.

Jesu kotyhar ta ke a'eta muka'u ka'u te'e hũ ixo. Te'e je'ẽha namõ muka'u ka'u te'e ixo. ¹¹ Upa katu te ok wyr pe har ta ke a'eta muka'u ka'u te'e tĩ. Jetehar ym ame'ẽ ke a'eta mu'e ixo. Aja tamatarer ke a'eta pyhyk pyhyk ixo. Tamatarer ke jõ a'eta putar, a'erehe a'eta mu'e mu'e ixo. Huxĩ ym riki ingi. A'erehe ame'ẽ ta je'ẽha ke amõ mukanim ta me'ẽ te'e. (A'erehe: “Mã peja pemu'e ym” aja epandu a'eta pe.) ¹² Kere y rapa'ũ pe har ta ngi har amõ ixo. Upa katu te ma'e a'e pandu. A'e riki ixotyhar ta rehe har pandu:

—Kere y rapa'ũ pe har ta riki te'e pandu ame'ẽ ta ke a'eta. Aja te'eha a'eta. So'o jarõ ame'ẽja saka. Amõ ta ke a'eta mupyrara tĩ. Ma'e u'uha ke jõ putar katu. Jyty'ym tĩ, a'erehe paraky ym — aja kere y rapa'ũ pe har ta rehe har a'e pandu.

¹³ A'e pandu ame'ẽ ke jetehar te ke. A'erehe muka'u ka'u te'e, ame'ẽ ta pe hãtã epandu: “Mã peja pemu'e ym” aja. (Nde rehe hendu rahã,) jetehar te ke rehe a'eta jurujar katu te ta my. ¹⁴ Jundéu awa ramüi ta pandu ame'ẽ ke rehe a'eta jurujar ym ta my tĩ. Jetehar te ke hijar ame'ẽ ta je'ẽha rehe a'eta jurujar ym ta my tĩ. ¹⁵ Amõ amõ jundéu awa ta pandu:

—Ma'e ke pe'u ym. Aja Moise je'ẽha rehe panduha ihĩ. Pe'u rahã, Tupã rehe pepy'a ym — aja pandu naĩ.

Sawa'e katu ame'ẽ pe upa katu te ma'e ke katu ipe. Sawa'e katu ym ame'ẽ pe upa katu te ma'e ke katu ym ipe.

Tupã rehe jurujar ym ame'ë pe aja tĩ. Ma'e ukwa ukwa ixo ame'ë ke katu ym, a'erehe upa katu te katu ym ipe. Ipy'a ke jai te'e ixo, a'erehe upa katu te katu ym ipe. ¹⁶ “Tupã rehe har jakwa katu” aja a'eta pandu naĩ. Anĩ. Ima'e ma'ema'eha ke amõ koty. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e, a'erehe Tupã rehe har ukwa ym, aja ngã pe a'eta mujekwa. Tupã rehe a'eta hendu ym. Pe, a'eta ke Tupã putar ym tĩ. Marã ka ym a'eta katu ame'ë ke ma'ema'eha.

2

Jetehar te ke emu'e katu

¹⁻² Nde riki aja ym tĩ. Jetehar te ke emu'e. Tamũi ta pe epandu katu. Kuja epandu katu:

—Kawĩ ngi peka'u ym. Katu pexoha namõ pexo tĩ. Pekwa katuha namõ pexo katu tĩ. Jetehar te ke rehe tapijar te'e we pejurujar katu. Aja pexo katu. Amõ ta rehe pepy'a katu tĩ. Pehẽ ke amõ ta mupyrara rahã, mã peja pehẽ py'ahu te'e pehendu — aja tamũi ta pe epandu katu.

³ A'i ta pe aja tĩ. Kuja epandu katu tĩ:

—Tupã rehe har pekwa katu pexo, aja pexo katu. (Aja rahã, katu ame'ë ke pema'ema'e ta.) Amõ ta rehe pehẽ juru ai ym tĩ. Kawĩ ngi peka'u ym tĩ. Katu ame'ë ke pemu'e — aja a'i ta pe epandu katu.

⁴ Aja rahã, kũjã pyahu ta ke a'i ta mu'e katu ta. Kuja mu'e katu ta: “Pehẽ sawa'e ta rehe pepy'a katu. Pehẽ membyr ta rehe pepy'a katu tĩ” aja. ⁵ Amõ we a'i ta pe epandu tĩ:

—Pekwa katuha namõ pexo katu. Ma'e jaxer ame'ë ke pehẽ py'a rupi pekwa pekwa ym pexo. Pehẽ rok wyr pe har ta rehe pesak pesak katu pexo. Pejyty'ỹ ym tĩ. Peparaky katu tĩ. Pehẽ sawa'e rehe pehendu katu tĩ. Aja rahã, amõ ta pandu ta: “Jesu kotyhar ta riki katu ixo.

A'erehe Tupã je'êha riki katu” aja pandu ta. Aja kũjã pyahu ta ke pemu'e katu — aja a'i ta pe ebandu katu.

⁶ Ta'ynuhu ta pe aja tĩ. Kuja ebandu katu tĩ:

—Pekwa katuha namõ pexo katu — aja ebandu katu ipe.

⁷ Tit! Nde aja tĩ. Katu ame'ẽ ke ema'ema'e tĩ. Aja rahã, nde aja amõ ta katu ame'ẽ ke ma'ema'e ta tĩ. Ngã ke nde eremu'e rahã, jete har te ke emu'e. Nde eremu'e rahã, ejumusarái ym tĩ. ⁸ Panduha katu ame'ẽ ke ebandu. Aja rahã: “Tit pandu ame'ẽ ke katu ym” aja amõ ta pandu ym ta. Aja rahã, Jesu kotyhar ta rehe har marã ka ym katu ym ame'ẽ ke a'eta je'êha. A'erehe nde rehe parahy ame'ẽ ta huxĩ ta.

⁹ Miasu ta pe ebandu katu tĩ. Jesu kotyhar ta ke ame'ẽ ta. Kuja ebandu:

—Pehẽ jar ta rehe pehendu katu. Upa katu te pema'ema'e, ame'ẽ ke namõ pehẽ jar ta ke pemuhury katu. Pehẽ jar ta pe je'êha ke pemujywyr ym tĩ. ¹⁰ Pehẽ jarma'e pemukanim ym. Pepandu ame'ẽ ke pema'ema'e katu, aja pemujekwa katu pehẽ jar pe. Aja te'eha pehẽ — aja miasu ta pe ebandu katu.

Aja miasu ta upa katu te katu ame'ẽ ke ma'ema'e rahã, amõ ta pandu ta:

—Tupã rehe har Jesu kotyhar ta mu'emu'e. Ame'ẽ mu'e ame'ẽ ke katu — aja pandu ta.

Jande rehe Tupã ipy'a katu te hũ a'erehe katu aja jaxo ta me'ẽ te'e

¹¹ Upa awa ta ke Tupã muhã tar katu. A'erehe awa ta rehe a'e ipy'a katu te hũ, ame'ẽ ke ngã pe a'e mujekwa.

¹² Awa ta rehe a'e ipy'a katu te hũ. A'erehe jande ke a'e mu'e tĩ. Kuja. Ma'e ke a'e putar ym ame'ẽ ke jahijar. Katu ym ma'ema'eha ke kome'ẽ ywy keruhũ pe har ta putar. Ame'ẽ ke jahijar tĩ. Pe, jakwa katuha namõ jaxo katu rahã, katu tiki. Amõ ta pe katu ame'ẽ ke jama'ema'e rahã, katu

tiki tĩ. Tupã putar ame'ẽ ke jama'ema'e rahã, katu tiki tĩ. Aja apo jama'ema'e jaxo rahã, katu tiki tĩ.

¹³ Aja jaxo rahã, jande rury katuha namõ Jesu Kirisutu jywyrriha rehe jaharõ jaxo. Katu te ha namõ a'e jywyr ta. A'e riki Tupã a'e tĩ. Pyrãtã te hũ ame'ẽ ke a'e. A'e riki jande muhãha tĩ. ¹⁴ A'e manõ, a'erehe jande ke a'e muhã katu. Upa jandema'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke rehe a'e muhepy. Ame'ẽ ke jande py'a ngi a'e mukanim, ame'ẽja saka. A'erehe jande py'a ke a'e juhyk apo 'y. Aja rahã ixotyhar ta ke jande. Ima'e ke jõ jande. A'erehe katu ame'ẽ ke jama'ema'e tar katu tĩ.

¹⁵ Upa ihẽ apandu ame'ẽ ke emu'e katu. Nde erepandu katuha namõ emu'e katu. Nde rehe hendu ame'ẽ ta ke emuhury katu. Aja rahã, Jesu rehe ame'ẽ ta ipy'a katu te we rĩ. Katu ym amõ ma'e rahã: “Mã peja ym” aja epandu ipe. Nde rehe amõ ta hendu ym rahã, ame'ẽ ta pe epandu: —Tupã je'ẽha rupi ma'e ihẽ apandu pandu. A'erehe mã peja ihẽ rehe pehendu katu — aja epandu.

3

Jande rehe Tupã pyrara usak, a'erehe jande ke a'e muhã katu

¹ Nde koty ixo ame'ẽ ta pe kuja epandu katu: —Kapitã ta rehe pehendu katu. Kapitã keruhũ ta rehe pehendu katu tĩ. Ma'e katu ame'ẽ ke amõ ta pandu rahã, pahar ame'ẽ ke pema'ema'e katu. Pehendu katu a'eta rehe. ² Amõ ta rehe pehẽ juru ai ym. Amõ ta namõ peje'ẽ hãtã tã ym. Amõ ta namõ pehẽ juehe katu pexo. Upa awa ta rehe pehẽ rury katu pexo. Aja te'eha pehẽ — aja nde koty ixo ame'ẽ ta pe epandu katu.

³ Amukwehe te we jetehar te ke jakwa ym jaxo tĩ. Tupã rehe jahendu ym tĩ. Jande ke amõ ta muka'u ka'u te'e hũ tĩ. Upa ma'e jaka'u te'eha ke jama'e tar katu. Ma'e

katu ym ame'ẽ ke te'e jama'ema'e hũ jaxo. Amõ ta rehe jakyty'ym tĩ. Amõ ta rehe japy'a ym tĩ. Jande rehe amõ ta ipy'a ym tĩ.

⁴ Tupã riki katu te ame'ẽ ke a'e, ame'ẽ ke jande pe a'e mujekwa. Awa ta rehe a'e ipy'a katu. Ame'ẽ ke a'e mujekwa tĩ. A'e riki jande muhãha. ⁵ Jande ke a'e muhã katu. Katu ame'ẽ ke jama'ema'e, a'erehe jande ke a'e muhã katu my? Anĩ. Aja ym. Jande rehe a'e pyrara usak, a'erehe jande ke a'e muhã katu. Jande py'a ke a'e juhyk, a'erehe jande py'a ke amõ koty Tupã'ã muruwak mondo. Mupyahu ame'ẽja saka. Jaxoha pyahu aja muruwak tĩ. ⁶ Jesu Kirisutu manõ. A'erehe jande py'a rehe I'ã ke Tupã muwyr. A'e me'ẽ te'e riki. Jesu riki jande muhãha. ⁷ Jande rehe Tupã ipy'a katu te hũ, a'erehe Tupã namõ jande juehe katu jaxo. Pe, jande ruhãha rehe jaharõ jaxo. Ame'ẽ ke jande pe a'e me'ẽ. ⁸ Upa ihẽ apandu ame'ẽ ke jetehar te ke.

Muka'u te'e ame'ẽ ta namõ eje'ẽ hãtã tã ym

Ihẽ apandu ramõ ame'ẽ ke emu'e mu'e katu te we rĩ. Aja rahã, Tupã rehe jurujar katu ame'ẽ ta katu ame'ẽ ke jõ ma'ema'e tar katu. Kome'ẽ je'ẽha riki katu ame'ẽ ke. Myja ixoha katu my, ame'ẽ ke mujekwa katu ngã pe tĩ. ⁹ Jundéu awa ramũu ta rer rehe har amõ ta pandu pandu. Mãte hũ te'e ame'ẽ ta hamũu ta rer ihĩ. Ame'ẽ rehe har pandu pandu ame'ẽ ta namõ eje'ẽ hãtã tã ym. Moise je'ẽha rehe har amõ ta pandu pandu. Ame'ẽ ta namõ eje'ẽ hãtã tã ym tĩ. Je'ẽha hãtã tã ha riki katu ym. Jaxer riki tĩ. ¹⁰ Jesu kotyhar ta ukwa katuha ke amõ koty koty amõ muruwak. Aja rahã: “Mã peja ym” aja muka'u te'eha ta pe epandu. Aja mokõihar epandu ipe tĩ. Pe, nde rehe hendu ym rahã, eho ingi. ¹¹ Ame'ẽ ta riki sawa'e ta jaxer ame'ẽ ta ke, aja nde erekwa. Ma'e ka'u te'eha ke a'e ma'e, a'erehe sawa'e jaxer aja a'e mujekwa nde pe.

Amõ ta rehe ehaihu katu

¹² Nde koty sawa'e ke ihẽ amondo ta. Her Ar. A'e ke amondo ym rahã, Tik ke ihẽ amondo ta. Nde rehe a'e uhyk rahã, pahar Niko ok ta pe ejur. A'ep ihẽ axo ta tĩ. Aman ndy'ar rahã, a'ep ihẽ apyta we ta, aja ihẽ akwa tĩ. ¹³ Amõ sawa'e rehe ehaihu katu. Her Sena. Je'ẽha hãtã tã ame'ẽ mukatuha ke a'e. Apor ke ehaihu katu tĩ. A'etama'e ym te rahã, ame'ẽ ke eme'ẽ katu a'eta pe. Aja rahã, ame'ẽ namõ a'eta oho katu ta. ¹⁴ Jesu kotyhar ta pe emujekwa katu. “Katu ame'ẽ ke pema'ema'e” aja emujekwa katu ngã pe. “Ima'e ym te ame'ẽ ta rehe pehaihu katu” aja emujekwa ngã pe tĩ. Aja rahã, ma'e ke me'ẽ katu ta. Aja rahã, Jesu kotyhar ta jyty'ỹ ym ta. Paraky katu ta.

¹⁵ Upa ihẽ namõ ixo ame'ẽ ta katuha ke nde pe mondo ixo. Nde koty Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ta ixo. Jande rehe a'eta ipy'a katu. Katuha ke ame'ẽ ta pe jamondo jaxo tĩ, aja ame'ẽ ta pe epandu tĩ.

Mã peja upa nde kotyhar ta rehe Tupã ipy'a katu te hũ.
Upa.

Tupã Je'êha New Testament in Kaapor (BR:urb:Kaapor)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaapor

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaapor

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 20
Dec 2018
b46cc831-baa9-5b98-bd3d-1fb9f0357a11